

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, judecător – M. Stratan

Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți, judecători – A. Albu, A. Ciobanu, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni către SA „Piscicultorul”, SRL „Todisem-VL”, Oficiul Teritorial Cadastral Ungheni, Agenția Proprietății Publice, privind declararea nulității certificatului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXXX; XXXXXX, XXXXXX; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7666, din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; declararea nulității adeverinței de privatizare f.n. din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de Privatizare al RM asupra digului iazului din satul Todirești, raionul Ungheni; radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX; XXXXXX, XXXXXX,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni, casată hotărârea Judecătoria Ungheni din 18 aprilie 2016, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea Primăriei și Consiliului com. Todirești, r-nul Ungheni; s-a constatat nulă adeverința de privatizare nr.1783 din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de privatizare al RM; s-a constatat nul certificatul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a constatat nul contractul de

vânzare-cumpărare nr.7666 din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; s-a dispus radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a obligat OCT Ungheni, să înregistreze imobilele cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, ca proprietate publică a Unității administrativ-teritoriale Todirești, r-nul Ungheni;

c o n s t a t ă :

La data de 11 ianuarie 2006, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni, intervenient accesoriu SA „Piscicultorul”, privind anularea deciziilor Consiliului com. Todirești, raionul Ungheni nr. 4/14 din 12.08.2005 „Cu privire la atribuirea în folosință separată a bazinului acvatic din satul Todirești” și nr. 5/5 din 11.11.2005 „Cu privire la modificarea deciziei consiliului local nr. 4/14 din 12.08.2005 conform notificării nr. 225-OTU din 18.10.2005”. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 18 mai 2015, a fost încetat procesul pe marginea acțiunii menționate supra.

La data de 10 decembrie 2008, a fost înaintată acțiune reconvențională de către Primăria com. Todirești, raionul Ungheni (ulterior fiind concretizat faptul că reclamant este Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni), către SA „Piscicultorul”, SRL „Todisem-VL”, Oficiul Teritorial Cadastral Ungheni, Agenția Proprietății Publice, privind declararea nulității certificatului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX; XXXXXX; XXXXXX; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7666 din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”, declararea nulității adeverinței de privatizare f.n. din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de privatizare al RM asupra digului iazului din satul Todirești, raionul Ungheni, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX; XXXXXX, XXXXXX.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, potrivit înregistrării primare a terenurilor proprietate publică, terenul obiectivului acvatic dat era proprietate publică a Primăriei Todirești, deoarece statul și-a înregistrat dreptul de proprietate la 22.06.2004 - în temeiul Hotărârii Guvernului nr.959 din 04.08.2003, abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 03.10.2005.

SA „Piscicultorul” și-a înregistrat la oficiul cadastral dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX; XXXXXX; XXXXXX la data de 15.07.2000, fără avizul Consiliului sau Primăriei Todirești, care la acel

moment era deja proprietară a acestui obiectiv acvatic în temeiul Legii nr. 523 din 16.07.1999.

În temeiul hotărârii Judecătorei Ungheni din 28.01.2008, terenul bunului imobil cu nr.cadastral XXXXXX cu suprafața de 19,85 ha a fost declarat proprietate publică a UAT Todirești. Prin urmare s-a dovedit că SA „Piscicultorul” la data de 05.07.2000, înregistrându-și la oficiul cadastral dreptul de proprietate asupra construcțiilor, părți componente a obiectivului acvatic Todirești, și-a însușit nelegitim, cu rea credință, proprietatea publică a Primăriei Todirești.

Astfel, reclamantul susține că, Constituția RM nu prevede comasarea proprietății publice și private, lucru înlăptuit de SA „Piscicultorul” cu încălcarea prevederilor art. 1³ din Codul Apelor, care nu permite divizarea unui obiect al dreptului de proprietate publică, cum ar fi obiectivul acvatic. Mai mult, art. 296 alin. (4) din Codul Civil prevede că bunurile domeniului public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Iar potrivit art. 108 din Codul Apelor, obiectivele acvatice ocupate în mod nelegitim, se restituie deținătorilor legali fără compensarea cheltuielilor subordonate în decursul folosirii lor nelegitime.

Potrivit reclamantului, sunt lipsite de temei afirmațiile Cancelariei de Stat, și SA „Piscicultorul”, potrivit cărora obiectivul acvatic Todirești i s-a atribuit SA „Piscicultorul” în folosință în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 441 din 13.11.1969 și a altor acte normative, iar SA „Piscicultorul” este succesorul gospodăriei de stat „Piscicola”, dat fiind faptul că SA „Piscicultorul” nu dispune de careva probe care ar dovedi că colhozul „Biruința” din s. Todirești, i-ar fi transmis gospodăriei „Piscicola” careva obiective acvatice.

La data de 26 noiembrie 2015, Consiliul com. Todirești a înaintat cerere de chemare în judecată suplimentară, în care a invocat că transmiterea în proprietatea SA „Piscicultorul” a digului litigios a avut loc prin încălcarea Legii cu privire la privatizare, or privatizarea oricărui patrimoniu se efectuează prin includerea acestui patrimoniu în Programul de privatizare, iar acest obiect nu a fost inclus în Program, despre înstrăinarea lui nu a fost informată societatea cu 15 zile înainte, după cum prevede art. 10 alin. (6) a Legii menționate.

Astfel, reclamantul consideră că Adeverința de privatizare fn din 30.06.2000, eliberată SA „Piscicultorul” de către Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, și Certificatul de Proprietate asupra imobilelor cu nr.cadastrale XXXXXX; XXXXXX; XXXXXX sunt lovite de nulitate absolută. De asemenea este lovit de nulitate absolută și contractul de vânzare-cumpărare o digului iazului din s. Todirești, r. Ungheni, ca act juridic prin care a fost încălcat dreptul de proprietate a altei persoane.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 18 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă integral; s-au încasat din contul Consiliului com. Todirești, raionul

Ungheni în beneficiul SRL „Todisem-VL” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei; s-au încasat din contul Consiliului com. Todirești, raionul Ungheni în beneficiul SA „Piscicultorul” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, a fost admis apelul declarat de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni, casată hotărârea Judecătoriei Ungheni din 18 aprilie 2016, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea Primăriei și Consiliului com. Todirești, r-nul Ungheni; s-a constatat nulă adeverința de privatizare nr.1783 din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de privatizare al RM; s-a constatat nul certificatul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a constatat nul contractul de vânzare-cumpărare nr.7666 din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; s-a dispus radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a obligat OCT Ungheni, să înregistreze imobilele cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, ca proprietate publică a Unității administrativ-teritoriale Todirești, r-nul Ungheni.

La data de 09 august 2017, SA „Piscicultorul” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a acesteia și menținerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 18 aprilie 2016.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La data de 28 august 2017, Agenția Proprietății Publice a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, solicitând casarea deciziei, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, bazându-și decizia pe norme care au intrat în vigoare ulterior privatizării imobilelor litigioase.

La data de 13 septembrie 2017, SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, solicitând casarea deciziei contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat încălcarea normelor de drept material și procesual de către instanța de apel, indicând că acțiunea reconvențională a fost înaintată de către o persoană neîmputernicită. De asemenea, instanța de apel a

apreciat superficial probele prezentate de către părți, ignorând faptul că în privința legalității adevărului de privatizare din 30.06.2000, există o decizie irevocabilă. Mai mult, instanța de apel s-a expus asupra unor acte inexistente.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Mardari,

Maria Ghervas